

2025. gada pārskata kopsavilkums

EBI 2025. gadā darbojās vidē, ko raksturoja finanšu nosacījumu atvieglošana, pastāvīga ģeopolitiskā spriedze un arvien straujākas tehnoloģiskās pārmaiņas. Ņemot vērā šo situāciju, iestāde vienkāršošanu izvirzīja par savas darba kārtības galveno prioritāti: racionalizējot noteikumus, ziņošanas kārtību, datu izmantošanu un iekšējos procesus, vienlaikus pārejot no galvenokārt uz noteikumu izstrādi vērstas pieejas uz praktiskāku pārraudzību un uzraudzību, jo īpaši saskaņā ar jaunajiem *DORA* un *MiCA* regulējumiem.

ES/EEZ bankas visa gada garumā saglabāja stabilitāti. Stabila kapitāla un likviditātes situācija, stabila rentabilitāte, kā arī darba tirgus un nekustamā īpašuma tirgus stabilizācija veicināja kopējo aktīvu kvalitāti. 2025. gada ES mēroga spriedzes tests apstiprināja, ka bankas saglabātu kapitāla rādītājus virs minimālajām prasībām pat ļoti nelabvēlīga scenārija gadījumā. Tajā pašā laikā EBI norādīja uz pastāvīgiem riskiem, tostarp spiedienu komerciālā nekustamā īpašuma tirgū, ģeopolitiskajiem riskiem un pieaugošajiem kiberdraudiem, ko veicina finanšu pakalpojumu straujā digitalizācija un pieaugošā atkarība no kritiski svarīgiem trešo pušu pakalpojumu sniedzējiem.

Ievērojami panākumi tika gūti, vienkāršojot un stiprinot ES vienoto noteikumu kopumu, lai atbalstītu ES mēroga vienkāršošanas centienus. Pamatojoties uz savu ziņojumu par regulatīvās un uzraudzības sistēmas efektivitāti, EBI sniedza “Bāzele III” paketes galvenos elementus, virzīja uz priekšu darbu pie kredītriska, tirgus un operacionālā riska un pārkalibrēja VSP informācijas atklāšanas termiņus. Proporcionalitātes princips tika vēl vairāk pilnveidots, atvieglojot prasības mazākām, nesarežģītām iestādēm un pielāgojot plānošanu vairākās jomās, lai ņemtu vērā izmaiņas tiesību aktos un vienkāršošanas programmu. EBI arī turpināja atbalstīt politikas veidotājus saistībā ar jauniem regulējumiem, tostarp pārskatīto Maksājumu sistēmu direktīvu un regulu, Centrālo vērtspapīru depozitāriju regulu un vērtspapīrošanas tiesību aktu kopumu, nodrošinot, ka regulatīvie produkti joprojām ir saskaņoti, efektīvi un praktiski.

Šajā gadā tika panākts ievērojams progress ES datu infrastruktūras modernizēšanā. 3. pilnāra datu centra izveide centralizēja uzraudzības informācijas publiskošanu par simtiem banku un uzlaboja pārredzamību uzraudzības iestādēm, tirgiem un sabiedrībai. Tajā pašā laikā Eiropas Datu piekļuves portāls (EDPP) paplašināja kopīgās datu kopas un analītiskos rīkus, stiprinot EBI plašāku datu stratēģiju. Iestāde arī pilnveidoja VSP analītiku, publicējot savu pirmo VSP risku paneli un virzoties uz regulāra klimata spriedzes testa izstrādi, nodrošinot, ka klimata pārmaiņu un vides riski tiek iestrādāti uzraudzības gaidās.

Saskaņā ar *DORA* un *MiCA* Eiropas Banku iestāde (EBI) ir pilnībā pārgājusi uz savu jauno uzraudzības lomu. Pēc visu *DORA* un *MiCA* tehnisko standartu savlaicīgas izpildes EBI un citas Eiropas uzraudzības iestādes izveidoja pārvaldības struktūras, metodoloģijas, IT sistēmas un kopīgas pārbaudes sistēmas digitālās darbības noturības un kriptoaktīvu uzraudzības jomā. Saskaņā ar *DORA* tika izraudzītas deviņpadsmit kritiski svarīgas trešās personas, kas sniedz IKT pakalpojumus, tādējādi uzsākot pastāvīgas pārraudzības darbības un stiprinot ES spēju uzraudzīt un mazināt sistēmiskos IKT riskus. Saskaņā ar *MiCA* regulu EBI pabeidza uzraudzības procedūras nozīmīgu aktīviem piesaistītu žetonu un e-naudas žetonu emitentiem, izveidoja uzraudzības spējas un sagatavoja valstu iestādes saskaņotākai uzraudzības pieejai, attīstoties kriptoaktīvu tirgiem.

EBI arī stiprināja patērētāju aizsardzību un atbalstīja ES pāreju uz jauno lestādi nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanai (*AMLA*). Tā ieviesa Tūlītējo maksājumu regulu, publicēja

ziņojumu par patērētāju tendencēm un uzsāka saskaņotas informēšanas kampaņas par krāpšanu saistībā ar kriptovalūtām un digitālajām finansēm, tādējādi apliecinot arvien lielāku apņemšanos izglītēt patērētājus un veikt uzraudzību.

Visbeidzot, EBI padziļināja uzraudzības konvergenci starp dalībvalstīm, izmantojot salīdzinošo izvērtēšanu, uzraudzības prioritātes, salīdzinošās novērtēšanas pasākumus, uzraudzības mācības un ciešāku sadarbību ar ES un starptautiskajiem partneriem. Šie centieni atbalstīja konsekventus uzraudzības rezultātus un stiprināja ES pozīciju globālajās diskusijās par finanšu regulējumu.